

Accountantsverslag

Recreatieschap Natuur- en Recreatieschap Ijsselmonde
Boekjaar 2019

Vertrouwelijk

Aan het algemeen bestuur van
Recreatieschap Natuur- en recreatieschap IJsselmonde
Overschieweg 310
3112 NC SCHIEDAM

Breda, 25 juni 2020

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Voor u ligt het accountantsverslag dat wij hebben opgesteld op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden in het kader van de controle van de jaarrekening 2019 van Recreatieschap Natuur- en recreatieschap IJsselmonde.

De belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de eindejaarscontrole hebben wij in dit accountantsverslag opgenomen. Bij deze jaarrekening hebben wij op 25 juni 2020 een goedkeurende controleverklaring op het gebied van getrouwheid en rechtmatigheid verstrekt. Dit accountantsverslag met hierin onze bevindingen doet geen afbreuk aan ons oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de baten en lasten over het boekjaar en de activa en passiva in overeenstemming met het BBV.

Wij bedanken het bestuur en de betrokken medewerkers van Recreatieschap Natuur- en recreatieschap IJsselmonde voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van onze rapportage.

Tot het verstrekken van nadere toelichting zijn wij graag bereid.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

drs. R. Opendorp RA
Partner

Inhouds- opgave

Bestuurlijke samenvatting controle 2019	4
Belangrijkste bevindingen uit onze controle	6
Interne beheersing	12

Bijlagen

Bijlage A – Reikwijdte van de controlewerkzaamheden	16
Bijlage B – Onafhankelijkheid	17
Bijlage C – Controle aanpak	18

Bestuurlijke samenvatting controle 2019

Bestuurlijke samenvatting controle 2019

Conclusies jaarrekeningcontrole 2019

Kernpunt	Uitkomst
Goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid	Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van het recreatieschap een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva per 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.
Goedkeurend oordeel ten aanzien van rechtmatigheid	Met betrekking tot de rechtmatigheid verstrekken wij een goedkeurend oordeel. In onze beoordeling hebben wij onder andere betrokken het voldoen aan de Europese aanbestedingsregels, het adequaat toelichten van begrotingsoverschrijdingen en de toelichting van kredieten, incidentele baten en lasten, etc.
Geen bevindingen ten aanzien van de WNT-verantwoording	Wij hebben de WNT-verantwoording van het recreatieschap gecontroleerd met inachtneming van het controleprotocol WNT. Wij kunnen concluderen dat de opgenomen toelichting in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen.
(On)gecorrigeerde controleverschillen	Er is geen sprake van ongecorrigeerde controleverschillen, noch zijn er materiële controleverschillen geconstateerd welke nog aangepast moesten worden. Voor wat betreft de toelichting van de jaarrekening zullen wij de beleidsmedewerker financiën nog voorzien van enkele aanpassingen om te komen tot een definitieve versie.
Geconstateerde onzekerheden	Er zijn geen onzekerheden geconstateerd. Er zijn in dit kader dan ook geen bijzonderheden te vermelden
Schatkistbankieren	De toelichting met betrekking tot schatkistbankieren voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Er is geen overschrijding van de drempel geconstateerd bij de vier gerapporteerde en beoordeelde kwartalen in 2019.
Jaarverslag is opgesteld in overeenstemming met het BBV en bevat geen materiële inconsistenties met de jaarrekening	Wij stellen vast dat het jaarverslag overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is en het jaarverslag in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent het recreatieschappen en haar omgeving geen materiële onjuistheden bevat. Enkele minimale aanpassingen in het jaarverslag zullen wij nog met uw beleidsmedewerker financiën delen om te komen tot een definitieve versie. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.
Bevindingen jaarrekeningcontrole	Uit onze controle kwamen diverse bevindingen voort welke effect hebben gehad op voornamelijk de presentatie van bepaalde posities in de jaarrekening 2019 en actiepunten voor 2020. Wij verwijzen hiervoor naar de paragraaf "bevindingen jaarrekeningcontrole".

Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Een goedkeurend oordeel bij uw jaarrekening

Een goedkeurende verklaring over getrouwheid en rechtmatigheid

De door ons geconstateerde kleinere ongecorrigeerde controleverschillen (onder de 5.000 euro) inzake getrouwheid blijft binnen de door u gestelde goedkeuringstoleranties.

Daarom geeft onze (concept) controleverklaring de volgende oordelen:

Getrouwheid	Goedkeurend
Rechtmatigheid	Goedkeurend

Er zijn geen controleverschillen inzake de getrouwheid en rechtmatigheid geconstateerd. Onze materialiteit bedraagt bij fouten 1% van het totaal van lasten inclusief dotaties aan reserves en bij onzekerheden 3%.

Tabel ongecorrigeerde fouten en onzekerheden getrouwheid en rechtmatigheid (x € 1.000)

Bevinding	Ref.	Fout	Onzeker
Getrouwheid			
Geen bevindingen	-	-	-
Totaal		-	-
Goedkeuringstolerantie getrouwheid		33	99
Rechtmatigheid			
Onrechtmatige aanbestedingen	-	-	-
Totaal		-	-
Goedkeuringstolerantie rechtmatigheid		33	99

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het BBV

Het dagelijks bestuur heeft in de jaarrekening 2019 de voorschriften van het BBV gevolgd. Dit betekent dat geen materiële alternatieve verwerkingwijzen zijn gehanteerd.

Daarnaast zijn naar onze mening de door het dagelijks bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. Dit geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening.

Uw gemeenschappelijke regeling heeft gedurende 2019 geen vrijwillige wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen. Bij de voorziening groot onderhoud is weliswaar sprake van een herijking van het plan, maar dit heeft niet geleid tot aanpassing in de uitgangsposities dan wel gehanteerde grondslag.

De wijzigingen van verslaggevingsgrondslagen die het BBV met ingang van 2019 voorschrijft zijn door de gemeenschappelijke regelingen opgevolgd.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening

Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening.

Gemaakte schattingen in de jaarrekening

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het dagelijks bestuur belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het dagelijks bestuur heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen met de bijbehorende toelichting. Voor wat betreft de belangrijkste schattingen die ook in het voorgaande jaar relevant waren, is onze conclusie dat deze gebaseerd zijn op consistente uitgangspunten en veronderstellingen.

Gemaakte schatting	2019	2018
Waardering van uw materiële vaste activa <u>Toelichting:</u> Wij zijn van mening dat de schattingen met betrekking tot de materiële vaste activa een evenwichtig beeld geven van de waardering van uw materiële vaste activa.	●	●
Waardering en afgrenzing van uw vorderingen / schulden posities (met name subsidies) <u>Toelichting:</u> Wij zijn van mening dat de schattingen/opgenomen posities een evenwichtig beeld geven van de waardering en afgrenzing van uw vorderingen / schulden.	●	●

Gemaakte schatting	2019	2018
Nauwkeurigheid en volledigheid van de voorzieningen <u>Toelichting:</u> In 2019 is sprake geweest van een herijking van het Terrein Beheer Model (TBM) – ofwel het onderhoudsplan. Conform verslaggevingsvereisten moet dit minimaal eens in de vijf jaar gebeuren en wordt jaarlijks beoordeeld of het plan aanpassing behoeft, wat mogelijk effect kan hebben op de jaarlijkse dotatie. In dit onderhoudsplan wordt groot onderhoud (hiertoe is een voorziening gevormd) en regulier onderhoud (deze lasten worden jaarlijks in de staat van baten en lasten geboekt) strikt van elkaar gescheiden en wordt een inschatting gemaakt voor de komende 20 jaar. Vanuit een volledige herijking zijn de geplande uitgaven en de hieraan gekoppelde (toekomstige) dotaties bepaald. Wij zijn het eens met de uitgangspunten van dit plan en hebben deze getoetst. Onze conclusie is dan ook dat de dotatie voor 2019 alsmede de eindstand per 31 december 2019 op dit moment de beste inschatting geeft van de voorziening groot onderhoud.	●	●

Legenda status:

● = evenwichtig ● = optimistisch ● = voorzichtig ● = controleverschil

Financiële positie en resultaat

Resultaat 2019 en eigen vermogen

Ultimo 2019 heeft Recreatieschap Natuur- en recreatieschap IJsselmonde een eigen vermogen van circa € 4,3 miljoen (2018: € 4,0 miljoen). In de jaarrekening 2019 is het eigen vermogen onderverdeeld naar een algemene reserve en diverse bestemmingsreserves. Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 312.000 en is voornamelijk ontstaan door onderschrijdingen bij bestedingen inzake regulier onderhoud en economisch beheer ten gevolge van werkzaamheden welke zijn doorgeschoven naar 2020 maar wel waren gebudgetteerd en een vrijval voorziening van een oud openstaande vordering welke vanaf 2019 wel aan haar betalingsverplichtingen voldoet (Rhooon Golfcenter).

De solvabiliteit van uw recreatieschap neemt toe

De solvabiliteit van uw recreatieschap geeft een beeld van de mate waarin uw recreatieschap op lange termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Het totaal vermogen van de balans is ten opzichte van 2018 gelijk gebleven. Het eigen vermogen is toegenomen door met name het resultaat uit 2019. Dientengevolge is de solvabiliteit toegenomen van 68% in 2018 naar 71% in 2019.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten hanteert een signaalwaarde van 20% als minimum norm (bron: VNG, Handleiding houdbaarheidstest gemeentefinanciën). Uw GR voldoet per 31 december 2019 ruimschoots aan die norm.

Weerstandvermogen en risicobeheersing

In het jaarverslag is onder andere de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing opgenomen, welke informatie bevat over de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid dat hieromtrent gedurende 2019 is gevoerd.

De door uw recreatieschap berekende beschikbare weerstandscapaciteit (exclusief stille reserves) bedraagt, inclusief het voorstel tot resultaatbestemming € 765.000 (na aftrek van alle risico's).

Financiering

Er is in 2019 sprake van beperkte (externe) financieringen (€ 409.000). De financiering van de investeringen in 2019 zijn uit eigen middelen gedaan.

Schatkistbankieren

Wij vestigen de aandacht op de regeling schatkistbankieren voor decentrale overheden. In de jaarrekening is een toelichting gegeven over de gemiddelde bankstanden per kwartaal en in hoeverre u heeft voldaan aan de vereisten van schatkistbankieren. Bij alle kwartalen wordt het drempelbedrag niet overschreden.

Bevindingen jaarrekeningcontrole

Proces van de controle

Het proces van de controle 2018 is met Staatsbosbeheer uitvoering geëvalueerd in het najaar van 2019. Bij dit overleg zijn actiepunten met elkaar besproken om het controleproces efficiënter dan voorgaand jaar te laten verlopen. Dit geldt zowel voor de oplevering van het balansdossier en de conceptjaarrekening alsmede het beschikbaar maken van capaciteit in mensen. In het najaar van 2019 heeft een interimcontrole plaatsgevonden. Bij deze interimcontrole is direct aandacht geschonken aan belangrijke punten vanuit de controle van voorgaand jaar:

- Aanpak van de controle op het voldoen aan Europese aanbestedingsregels;
- De herijking van het groot onderhoud plan (TBM) en daarmee de voorziening groot onderhoud;
- Procedures rondom prestatieverklaring van inkoop.

Begin 2020 is er door ons een IT audit uitgevoerd op de geautomatiseerde gegevensverwerkende omgeving welke de jaarrekening 2019 raakt. Onze bevindingen vanuit de interimcontrole en IT audit zijn aan u gerapporteerd via onze management letter 2019. Eind januari / begin februari 2020 hebben de medewerkers van Staatsbosbeheer het volledige balansdossier alsmede de concept jaarrekening met ons gedeeld. Wij hebben onze eindejaarscontrole in februari 2020 uitgevoerd. In februari is tevens het jaarverslag opgeleverd. Dit proces is in onderlinge samenspraak met Staatsbosbeheer constructief en prettig verlopen. Hiertoe zijn we in staat geweest om nu – medio maart – aan u te rapporteren middels dit verslag. Wij stellen voor om na uw vergadering in maart 2020 direct over te gaan tot gezamenlijke afwikkeling van de jaarrekening 2019.

Jaarrekening – laatste beoordeling

In de jaarrekening zijn nog diverse toelichtingen, zinsneden en dergelijke opgenomen welke op ons verzoek en in overleg met Staatsbosbeheer zullen worden aangepast om te komen tot een finale versie. Dit betreffen echter geen materiële zaken en doen geen afbreuk aan ons oordeel.

Materiële vaste activa – investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

In lijn met de gemaakte afspraken met u alsmede door ons bij afwikkeling van de controle 2018 is gerapporteerd zijn de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut – in feite de lopende projecten rondom met name de Donckse Velden – geactiveerd en opgenomen onder de materiële vaste activa. Er is nog geen sprake geweest van afschrijving omdat de projecten nog niet zijn afgerond dan wel in gebruik genomen. Onder eigen vermogen positie is een afschrijvingsreserve gevormd die de toekomstige afschrijvingen zal “opvangen”.

Voorziening groot onderhoud

Zoals eerder toegelicht is er in 2019 sprake geweest van een herijking van het TBM-model met hierin een cijfermatige uitwerking richting de vorming van een voorziening groot onderhoud. De voorziening is in 2019 toegenomen van € 0,9 miljoen naar € 1,1 miljoen. Op basis van nader onderzoek door ons is gebleken;

- Dat de stand van de voorziening ultimo 2019 dekkend is gegeven de beoogde uitvoering van groot onderhoud in de toekomst;
- Dat de dotatie (toevoeging) in 2019 voldoende is geweest om deze stand te realiseren;
- Dat de onttrekkingen (€ 426.000) betrekking hebben op groot onderhoud zoals eerder is voorzien in het plan, wel rekening houdend met actuele ontwikkelingen zoals de essentaksterfte;
- Dat het groot onderhoudsplan zorgvuldig en nauwkeurig tot stand is gekomen.

Er zijn daarom door ons geen opmerkingen in dit kader te maken. Zoals u zelf al heeft besloten adviseren wij u jaarlijks te beoordelen of de beoogde jaarlijkse dotatie nog voldoende dekkend is om het groot onderhoud in de toekomst uit te kunnen voeren. Er kan immers sprake zijn van groot onderhoud wat wordt uitgesteld of juist naar voren wordt gehaald, wat signalen kunnen zijn om de jaarlijkse dotatie aan te passen.

Bevindingen jaarrekeningcontrole

WNT verantwoording

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd.

Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.

In het kader van de jaarrekening 2019 heeft u een analyse uitgevoerd van de topfunctionarissen binnen uw organisatie (en Staatsbosbeheer als "afgeleide") alsmede van de topfunctionarissen met een bezoldiging lager dan € 1.700. Deze informatie heeft u opgenomen in de toelichting op de jaarrekening.

Wij hebben de juistheid en volledigheid van deze toelichting gecontroleerd en hebben vastgesteld dat de toelichting voldeed aan de daaraan te stellen eisen. Wij kunnen concluderen dat de toelichting in de jaarrekening voldoet aan de vereisten zoals gesteld in de WNT.

De naleving van de anticumulatiebepaling maakt geen onderdeel meer uit van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden.

Rechtmatigheid - Europese aanbestedingsrichtlijnen

In het kader van de rechtmatigheid van de jaarrekening 2019 is een controle uitgevoerd op de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen, alsmede uw eigen inkoopbeleid (conform normenkader). Dit inkoopbeleid is overigens volgens uw beslissing binnen het gestelde normenkader in 2019 conform wettelijk is vereist vastgesteld. Dit heeft geen afbreuk gedaan aan de acties welke reeds binnen uw inkoopafdeling werden gedaan, maar heeft wel ervoor zorgdragen dat de focus van onze controle op de wettelijk gestelde normen heeft gelegen.

Voorgaand jaar heeft de controle op het voldoen van de Europese aanbestedingsrichtlijnen in het kader van de rechtmatigheid met name veel tijd gekost doordat (inkoop)dossiers en documentatie lastig voorhanden was en er geen verplichtingenadministratie aanwezig is om vanuit toetsingen uit te voeren.

Door goede afspraken met elkaar te maken en vanuit beide kanten het proces goed te begeleiden zijn we in staat geweest deze controles efficiënter uit te voeren doordat vooraf onderbouwde documentatie is op- en uitgezocht. Dit is een goede verbetering ten opzichte van voorgaand jaar. Bij onze specifieke controles op het voldoen aan de Europese aanbestedingsrichtlijnen zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd.

De controles intern op naleving van deze richtlijnen vindt nu voornamelijk achteraf plaats. Er zijn door de inkoopadviseur stappen gezet om een preventieve controle op aanbestedingsdocumentatie en het voldoen aan aanbestedingsbeleid uit te voeren. O.a. digitale archivering van onderbouwing, specifieke toetsing vanuit budgethouders en hanteren van unieke verplichtingenummers zal hieraan gaan bijdragen. Er wordt minimaal eenmaal per jaar een spendanalyse (*repressieve controle*) uitgevoerd om repressief vast te stellen of gedurende het jaar het aanbestedingsbeleid is nageleefd.

Onderstaande adviezen welke voorgaand jaar en bij de management letter zijn gedaan blijven in onze optiek gestand:

- Wij adviseren u *preventieve* maatregelen op korte termijn verder te implementeren in het inkoopproces die het risico op niet tijdig kunnen signaleren van onrechtmatigheden rondom inkoop- en (Europese) aanbestedingsrichtlijnen afdekt. Bijvoorbeeld het uitvoeren van een periodieke spendanalyse en dan signaleren of aangegane contracten voldoen aan de gestelde aanbestedingseisen.
- Wij bevelen u voorts aan om het inkoop- en aanbestedingsbeleid vanaf boekjaar 2019 e.v. verder periodiek zichtbaar te monitoren en daarmee mogelijk te integreren in uw verbijzonderde interne controles (VIC). Dit zou middels een "periodieke" spendanalyse mogelijk moeten zijn.

Interne beheersing

Interne beheersing

Algemeen

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2019 van uw recreatieschap hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie van uw recreatieschap, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van interne beheersmaatregelen onderzocht, voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven.

Wij hebben geen onderzoek naar de effectiviteit van de interne beheersing verricht, anders dan dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

Bevindingen interne beheersing

In onze managementletter 2019 hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen van onze tussentijdse controle 2019 opgenomen. Voor onze opmerkingen in het kader van interne beheersing verwijzen wij u naar deze managementletter. In deze managementletter hebben wij aangegeven welke zaken voor het komende jaar de aandacht moeten hebben. De opvolging van deze items zullen wij meenemen in onze controle 2020. Belangrijke aandachtspunten in het kader van het voldoen aan Europese aanbestedingen en terzake van de vorming van de voorziening groot onderhoud zijn reeds bij de jaarrekeningcontrole 2019 opgevolgd.

Automatisering

Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Fraude en naleving wet- en regelgeving

Bij de uitvoering van de werkzaamheden hanteren wij onder andere de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NV COS) 240: "De verantwoordelijkheid van de accountant voor het onderkennen van het risico van fraude in het kader van de controle van financiële overzichten".

Het dagelijks bestuur is primair verantwoordelijk voor de preventie van fraude. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor een cultuur van eerlijkheid en ethisch verantwoordelijk gedrag.

Zij dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude zo veel mogelijk te beperken, zodat de integriteit van de financiële verslaggeving is gewaarborgd.

Tijdens de controle van de jaarrekening inventariseren wij de frauderisico's binnen uw organisatie en beoordelen wij de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en ontdekken van fraude. Tijdens de beoordeling bleek ons dat binnen uw organisatie reeds de nodige aandacht wordt besteed aan de onderwerpen fraude en integriteit. U heeft aangegeven belang te hechten aan een adequate beheersing van frauderisico's.

Volledigheidshalve wijzen wij erop dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens onze controle hebben wij geen fraude geconstateerd.

Wij informeren het algemeen bestuur over illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin het algemeen bestuur in staat is haar taken te vervullen.

Corruptie en omkopingsrisico's

Uw gemeenteschappelijke regeling maakt onderdeel uit van de overheidssector waarin corruptie vaker dan bij andere sectoren voorkomt. Dit komt onder andere omdat veel transacties met een relatief grote omvang plaatsvinden, de transparantie over marktprijzen niet in alle gevallen voldoende is om te beoordelen en frequent zaken gedaan wordt met andere corruptiegevoelige sectoren (vastgoed, constructie, infrastructuur et cetera). Hierdoor hebben wij dit als aandachtspunt in onze controle meegenomen.

Corruptie is een wereldwijd probleem waarbij het uw verantwoordelijkheid is om corruptie binnen uw gemeente te voorkomen. Onze beroepsregels zijn in de praktijkhandreiking "Corruptie, werkzaamheden van de accountant" verder aangescherpt, hetgeen tot aanvullende werkzaamheden heeft geleid. Uw Gemeenschappelijk Regeling beschikt over beschreven procedures ten aanzien van de samenwerking met derden en een intern inkoop- en aanbestedingsbeleid aangevuld met gedragsregels voor de juiste mindset van de betrokken medewerkers. Zichtbare monitoring op de werking en naleving van dit beleid blijft een aandachtspunt voor uw organisatie.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van dit risico ten behoeve van onze controle van de jaarrekening te mitigeren:

- Detailcontrole op de inkopen en aanbestedingen om vast te stellen dat alle inkopen conform de geldende Europese aanbestedingsregels en de Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed.
- Door middel van een steekproef vaststellen of voor inkopen welke in rekening zijn gebracht aan de gemeenschappelijke regeling ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij.

Uit onze werkzaamheden zijn geen bijzonderheden voortgekomen.

Bijlagen

Bijlage A – Reikwijdte van de controlewerkzaamheden

Opzet en reikwijdte van de controle

Onze controle is gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Niet uitgesloten is dat afwijkingen voorkomen die voor de jaarrekening als geheel niet van belang zijn. Op grond van het Bado stelt de raad de goedkeuringstolerantie vast, die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

Op grond van de jaarrekening 2019 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 33.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 99.000 (3% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden. Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen. Het rapporteringsbedrag welke wij hebben gehanteerd bedraagt € 5.000.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1 < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3 < 10%	≥ 10%	-

Ons onderzoek richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij het dagelijks bestuur. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude.

Controleopdracht

De opdracht tot controle van de jaarrekening is uitgevoerd conform de met u gemaakte afspraken die zijn vastgelegd in de opdrachtbevestiging. De jaarrekeningcontrole is gericht op het uitbrengen van een onafhankelijk oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2019 van het recreatieschap Natuur- en recreatieschap IJsselmonde. Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om de jaarrekening op te maken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening, als bedoeld in artikel 213, tweede lid, van de Gemeentewet.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door de raad vastgestelde controleprotocol en het controleprotocol Wet normering topinkomens 2019 vallen. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Bijlage B – Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van het recreatieschap Natuur- en recreatieschap IJsselmonde

Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om zijn onafhankelijkheid en die van zijn medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- voorschriften en procedures omtrent onafhankelijkheid. Deze voorschriften voor professioneel gedrag op het gebied van kwaliteit en onafhankelijkheid zijn opgenomen in de Gedragscode van Baker Tilly. Deze Gedragscode geldt voor iedere medewerker van Baker Tilly en wordt natuurlijk steeds geactualiseerd;
- jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners en medewerkers van Baker Tilly en ondersteunende stafdiensten;
- cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling, of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten;
- intern en extern kwaliteitsonderzoek;
- reviews door externe toetsers die niet bij de opdracht betrokken zijn, ter waarborging van een deugdelijke grondslag/deskundig oordeel;
- rotatie van externe accountants op de opdracht.

Op grond van dit verslag zijn wij van mening dat wij in relatie tot uw organisatie, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

Bijlage C – Controleaanpak

Controleaanpak en uitvoering

Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden en ingeschakelde experts. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In ons controleplan en dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgedebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2019 onderkend:

- schattingen en toelichtingen in de jaarrekening;
- voorziening groot onderhoud;
- aanbestedingen;
- uitgevoerde handmatige betalingen;
- WNT-bijlage.

Inschakeling van externe deskundigen

Wij hebben in het kader van onze controle geen gebruik gemaakt van de werkzaamheden van externe deskundigen.

Significante schattingsposten

De belangrijkste schattingsposten binnen de jaarrekening van het recreatieschap betreffen:

- waardering van uw materiële vaste activa;
- waardering van uw vorderingen;
- nauwkeurigheid en volledigheid van de voorzieningen.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant beoordelen wij deze door het dagelijks bestuur gemaakte schattingen. Op basis van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden concluderen wij dat de gemaakte schattingen door het dagelijks bestuur aanvaardbaar zijn.

Contactgegevens

drs. R. Opendorp RA

Partner

r.opendorp@bakertilly.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Bijster 39

Postbus 3814

4800 DV Breda

T: 076 – 525 00 00